

[Alfred Kristensen.]

visningsmateriale blev iværksat, en Undersøgelse, som hurtigt bragte et Resultat, ja, et saa forbavsende Resultat, at det maaske langt vil overgaa, selv hvad de mest ivrige Frihedskæmpere havde tænkt sig, idet nemlig ingen af de anvendte Skolebøger viste sig at være egnede til Brug, naar Undervisningen igen skal paabegyndes.

Fra flere Sider er der i den senere Tid fremkommet Beklagelser over, at Skolerne endnu paa sjette Maaned stadig er lukket, og for Børnenes Skyld kan vi alle give en saadan Beklagelse vor Tilslutning. Men for øvrigt: hvorledes var det med de danske Skoler under Krigen og Besættelsen? Ikke blot for nogle Maaneder, men i Aarevis var vore Skoler beslaglagt og lukket og er det endnu mange Steder. Undervisningen var standset eller henvist til primitive Lokaler og primitive Forhold. Jeg synes ikke, der er Grund til at blive sentimental eller overfølsom nu. Det er dog ikke vor Skyld, at Hjemmetyskerne brugte Skolerne til Propaganda og politiske Formaal i Stedet for skolemæssige. Men selv om Undervisningen ved de tyske Skoler altsaa for Tiden er suspenderet, er Adgangen til Undervisning ikke hermed udelukket. Tværtimod, de danske Skoler staa jo aabne, og mange Steder er de tidligere paa Tysk underviste Børn gaaet over i disse; der er Plads til dem de allerfleste Steder. Kun ved enkelte Skoler kan det blive nødvendigt at oprette Parallelklasser, for saa vidt det foreliggende Lovforslag ikke bliver ført ud i Praksis.

Men hvorfor er for Resten Hjemmetyskerne for Tiden interesserede i særlige tysksprogede Skoler, kommunale eller private? — det er for saa vidt ligegyldigt. Ved næsten alle danske Skoler i Grænseområdet gives der jo Undervisning i tysk Sprog, og det maa vel være det væsentlige, det afgørende, for en særlig tysk Kultur er der jo ikke for Tiden at pleje. Nazikulturen er udgaaet af Kollektionen, og den gamle Kejser- og Preusserkultur vender vel næppe tilbage. Om det saa bliver Weimar eller noget helt nyt, der fremefter skal præge Tyskland og dermed blive retningsgivende for Mindretalstyskerne i Nordslesvig, staa foreløbig helt hen. Men derfor haster det heller ikke for Øjeblikket med

at oprette særlige tyske Skoler; det maa være den særlige, særprægede tyske Kultur, man vil lægge Vægt paa, og naar der i Forvejen er Adgang til at faa undervist Børnene i tysk Sprog, skulde man tro, at Hastværket kunde begrænses.

Jeg synes i Grunden ogsaa, at Hjemmetyskerne dernede foreløbig kan faa nok at gøre med at afvikle deres, skal vi kalde det Skolegæld fra Besættelsestiden. Efter foreliggende Oplysninger er det Millionbeløb, som de meget frimodigt har trukket paa Nationalbanken til Oprettelse af nye Skoler og Drift af de tidligere. Jeg benytter Lejligheden til at takke den højtærede Undervisningsminister for, at der nu er taget Initiativ til, at Kammeradvokaten undersøger dette Spørgsmaal nærmere. Jeg vil indtrængende henstille til Ministeren, at de under Krigen nyopførte tyske Skoler, altsaa de Skoler, vi allerede i Dag ved er opført for danske Penge, trukket paa Nationalbanken, ikke genaabnes, før Mellemværendet med den danske Stat om Ejendomsretten er gjort op. Det vilde være en Udfordring, som Befolkningen næppe vilde kunne tage, hvis man genaabede disse Skoler; i hvert Fald maatte det ske under saadanne Former, at Skolerne juridisk og økonomisk blev stillet under dansk Administration, indtil Spørgsmaalet var endeligt afgjort. For øvrigt kunde man ogsaa oprette private Skoler, uden at man behøvede at benytte netop disse Skolebygninger, som paa saa udfordrende Maade er blevet bygget.

I øvrigt skal jeg tilsige mit Partis Støtte til Lovforslagets Gennemførelse i den nuværende, af Folketinget ændrede Affattelse. Tidsbegrænsningen vil medføre, at Loven ikke faar nogen stor praktisk Betydning, men vil forhaabentlig paa den anden Side fremskynde den sønderjyske Skolekommissions Arbejde, saa at der i Begyndelsen af det nye Aar kan blive fremsat et Lovforslag for Rigsdagen til den endelige Ordning.

Af Bemærkningerne til Lovforslaget fremgaar det, at der i Kommissionen er et Flertal, maaske et stort Flertal, for at ophæve de kommunale tysksprogede Skoler. Jeg er sikker paa, at den langt overvejende Del af Befolkningen dernede vil finde, at denne Løsning er den